neobmezené, a to i u společnosti co. limited. Zvláštní ustanovení platí o kontrole ředitelských příjmů.

Revise provádějí revisoři jmenovaní buď valnou hromadou nebo ministerstvem obchodu, neprovede-li jmenování valná hromada. Zvláštním druhem revise je inspekce, kterou vysílá ministerstvo obchodu k žádosti kvalifikovaného počtu společníků. Vyžaduje se však složení záruky do 100 L na úhradu výloh.

Společnost zaniká fusí s jinou společností, rekonstrukcí (převzetím akcií společností) nebo rozpuštěním.

Cizozemské společnosti mohou provozovati obchody v Anglii bez ohledu na reciprocitu, musí se však dáti zaregistrovati do 1 měsíce po započetí obchodů.

V závěru zhodnotil referent nový zákon, zejména poukázal na neobyčejně přísná ustanovení o ředitelích a velmi širokou publicitu, která je jistě na úkor přehlednosti rejstříku společností. Vyslovil současně pochybnost, zda k řádnému vedení správy společnosti stačí jen ředitelství. —p.

Základy právního procesu v pojetí normologické teorie byly tématem přednášky doc. dra Adolfa Procházky, přednesené v Právnické jednotě v Praze dne 10. prosince 1931. Úvodem podal referent stručně nástin vývoje normologické teorie, která od původního hlediska statického přešla zásluhou Merklovou k dynamickému pojetí právního řádu, jež se stalo podnětem pro normativní systemisování obsahu právního řádu a předpokladem juristického zachycení normotvorného procesu. Ve shodě se svým pojednáním »Příspěvek k nové konstrukci sporného procesu« (Věd. ročenka práv. fakulty Mas. university 1931, str. 204 a n.) vyložil pojem normy t. zv. kreační, t. j. abstraktní normy právní (je-li A, má býti B); dále zabýval se podrobněji pojmem normotvorných dějů, to jest dějů, na jichž realisaci vyšší normy kreační činí závislým vznik norem nižších. Normotvorné děje třídí v zásadě na dvě skupiny: děje, které lidských činů neobsahují a děje, v nichž lidské činy se objevují. Tuto skupinu normotvorných dějů pak lze děliti na děje povinné, nepovinné a zakázané. V této souvislosti mluví se v prvním případě o normotvorbě automatické, v druhém o neautomatické, jež se dělí dále na povinnou a nepovinnou. Kausální děj, v němž dochází k vzniku odvozené normy z normy vyšší, jest právním procesem. Pojmově jest tento výraz neobyčejně široký, mnohem širší než ve smyslu obecně používaném. (Termínu tohoto použito i v titulu referátu, takže na prvý pohled se zdá, že neodpovídá zcela obsahu.) Obecně používanému termínu přibližuje se proces právní vymezený jako normotvorný děj určitého obsahu a delegovaný. Tato konstrukce Weyrova a Sedláčkova zahrnuje v sobě ovšem i řízení zákonodárné, řízení správní, soudní a smluvní včetně jednostranných právních jednání.

V dalším referent analysoval a konstruoval rozdíly řízení zákonodárného, správního, soudního a smluvního. Řízení zákonodárné jest charakterisováno normami jím tvořenými, které jsou hierarchicky vyšší než normy, vycházející z řízení soudního, správního a smluvního. Řízení správní i soudní podle povahy svých normových produktů stojí hierarchicky proti normám, vyšlým z řízení zákonodárného na stejném stupni. Naproti tomu jest třeba přiznati normám řízení smluvního vyšší stupeň než normám řízení soudního (i trestního) a než většině norem produkovaných řízením správním, kde snad jen v některých případech (policie) není nutno uznávati nadřazenost normy smluvní. Ale toto dělítko není zcela bezpečné. Jest třeba uchýliti se k rozdílu jinému. Normotvorné akty povinné jsou produktem řízení soudního a správního, nepovinné produktem řízení smluvního. Je však obtížno rozlišiti řízení soudní od správního. Běžná diferenciace, jevící se v »nalézání práva« (soudnictví) a »tvoření práva« (správa) není přesná. Merkl uchyluje se k rozdílu jinému a určuje dělítkem znak organisační: v soudnictví tvoří normy orgány sobě rovné, ve správě panuje hierarchická nadřízenost těchto or-

gánů. I toto kriterium má určité nedostatky, na něž poukázal již Havelka (Právník 1931, Merklovo Obecné právo správní), avšak referent je shledal i přes tyto nedostatky vhodnější než jiné. Dr. Pošvář.

Kriminologický kurz v Bratislave. Z podnetu a za vedenia Kriminologického ústavu Komenského univerzity v Bratislave na čele s prorektorom univ. prof. Dr. A. Milotom a doc. Dr. Rálišom bol v dňoch od 7.—12. XII. usporiadaný kriminologický kurz. Tešil sa peknej účasti — zúčastnilo sa ho na 40 osob a to sudcov, štát. zástupcov, polic. dôstojníkov, väzenskí lekári, a niekoľko poslucháčov práva. Všetci z rozných končín republiky (Bratislava, Brno, Košice, Leopoldov, Olomouc, Užhorod atď.) Prednášky boly vysokej úrovne a zaiste vykonaly svoje poslanie. Prednášali praktikovia i teoretikovia. Všetky výklady boly aplikované na prax a doprevádzané demonštráciou. Uvodnú prednášku a záverečné slovo mal prorektor univ. prof. Dr. Milota.

Zvlášť zaujímavou, premyslenou a pozornosť pútajúcou bola prednáška univ. prof. dra Rauschera: Historické črty poenologické ako i prednáška univ. prof. dra Tomsu: Kapitoly z foruznej psychologie. Skutkovou podstatou §§-ou 284, 285 a 286 slov. trest. zák. zaoberal sa výklad o vyhnaní plodu a zabití dieťata. Prednášky: O dedičnosti kriminelnej, o kriminelnej endostrinologii, o duševnej nemoci ako faktorovi kriminálnom, o príčetnosti, o daktyloskopii, o vreckových zlodejoch, o kriminalistike (zvlášť fotografické metody) doprevádzané demonštráciou a rekonštrukciou rôznych prípadov zasluhovaly tej pozornosti, aká im bola venovaná. Niemenaj zaujmavá bola prednáška hl. polic. radcu Pongráca: O modernom trestnom stopovaní. — Prednášky odbývaly sa v Kriminologickom ústave na polic. riaditeľstve a na psychyátrickej klinike. Do rámca kurzu spadala prehliadka bratislavského muzea, novozriadenej expozície stredovekého inkvizičného procesu, doprevádzaná pútavým výkladom univ. prof. Dra Rauschera. Kurz bol ukončený prehliadkou policajného muzea. Budúci kurz má byť usporiadaný na jar r. 1932. Josko.

Výsledok zápisu do zimného semestru štud. roku 1932—32 na univerzite Komenského. Na právnickej fakulte je zapísaných posluchačov 1232, na celej univerzite 2380. Z toho je žien 359 (na právnickej fakulte 102, na lekárskej 136, na filozofickej 121). Čs. štát. príslušníkov je 2001, cudzincov 379 (na právnickej fak. 31, na lekárskej 337 (!), na filozofickej 11). P—.

Prísaha vysokoškolských profesorov v Itálii. Osservatore Romano 4. XII. 1931 sdelil, že podľa italského úradného listu »Gazetta Ufficiale« z 8. X. 1931 musia vysokoškolskí profesori složiť prísahu, ktorá znie: »Prisahám, že budem verný královi, jeho král. následníkom a fašistickému režimu, že budem zachovavať loyálne ústavu, i iné štát. zákony a budem vykonávať svoj učiteľský stav a plniť všetky akademické povinnosti tak, aby som vychovával príčinlivých a poctivých občanov oddaných vlasti a fašistickému režimu. Prisahám, že nie som a nebudem členom spolkov a strán, ktorých činnosť sa nesrovnáva s povinnostmi môjho úradu.« P—

Ze Sociálního ústavu Československé republiky. Dne 14. října 1931 přednášel Dr. Karel Hoch, profesor Svobodné školy politických nauk o sociálně politických poměrech v Čechách před rokem 1848. První polovina XIX. věku je v Čechách politicky mrtvá, ale hospodářsky a sociálně je plna rozhodujicích změn. Z nich jsou hlavními zahájení průmyslové éry ve výrobě a vznik proletariátu. Také zemědělství přechází v této době k intensivnějšímu hospodaření, ovšem jenom znenáhla. V textilní výrobě, nejrozsáhlejší ze všech, nastává však revoluce. Šíří se zpracování bavlny, jejíž předení se první provádí stroji a po továrnicku, rostou veliké závody a vrhají na trhy množství rozmanitých tkanin kterých pro jejich láci a líbivost rychle se zmocňuje vznikající moda. Bavlna zle tísní plátenictví, které bylo nejrozšířenějším domáckým průmyslem, ale nyní ztrácí zahraniční trhy ve prospěch anglické konkurence, s níž vede svojí zaostalou ruční výrobou zápas, plný hladu a bídy. Také soukeníci jsou tísněni rostoucí výrobou tovární.